

S P R A W O Z D A N I E

W dniu 11 grudnia 2008 roku o godz. 12¹⁵ odbyło się zebranie Sekcji Optoelektroniki KEiT PAN w sali 111 Gmachu Fizyki Politechniki Warszawskiej przy ul. Koszykowej 75. Na zebraniu było obecnych 20 z 68 członków Sekcji Optoelektroniki KEiT PAN.

Zebranie odbyło się według następującego porządku:

1. Otwarcie zebrania i przyjęcie porządku obrad
2. Informacje o działalności Sekcji Optoelektroniki w 2008 r.
3. Inicjatywa krajowego projektu strategicznego
4. Czasopismo internetowe *Photonics Letters of Poland*
5. Europejska Platforma Fotoniczna *Photonics*²¹ (ref. prof. M. Kujawińska, wiceprzewodnicząca *Photonics*²¹)
6. Projekt powołania Polskiej Platformy Fotonicznej
7. Organizacja konferencji w 2009 r.
8. Sprawy różne i wolne wnioski

Ad.1 Przewodniczący Sekcji Optoelektroniki prof. dr hab. Tomasz Woliński powitał przybyłych na zebranie członków Sekcji Optoelektroniki KEiT PAN. Następnie przedstawił proponowany porządek spotkania, który został zaakceptowany przez zebranych.

Ad.2 Prof. Tomasz Woliński przedstawił informacje o działalności Sekcji Optoelektroniki w roku 2008.

Ad.3 Prof. Tomasz Woliński poinformował zebranych o działaniach zmierzających do integracji środowiska optoelektronicznego w Polsce. Przypomniał, że w bieżącym roku Polska Sekcja SPIE została przekształcona w Polskie Stowarzyszenie Fotoniczne – *Photonics Society of Poland* PSP (<http://photonics.pl>). Członkowie Zarządu PSP spotykają się na wspólnych posiedzeniach z członkami PKOpto SEP oraz Sekcji Optoelektroniki KEiT PAN.

Członkowie wymienionych organizacji opracowali raport nt. „*Aktualnego stanu i możliwości badawczych krajowych ośrodków naukowych i firm produkcyjnych w dziedzinie optoelektroniki i fotoniki*”. Raport ten powstał na podstawie ankiety rozesłanej do ponad 200 ośrodków akademickich i przemysłowych pracujących w zakresie optyki, optoelektroniki i fotoniki. Uzyskano odpowiedzi z 67 ośrodków. Wyniki ankiety zostały opracowane przez prof. Wiesława Wolińskiego oraz prof. Tomasza Wolińskiego.

Następnie prof. Tomasz Woliński omówił wyniki wspomnianego raportu, szczególną uwagę poświęcając interesującym danym statystycznym oraz propozycji stworzenia wspólnego, integrującego środowiska strategicznego programu badawczego pod tytułem „*Fotoniczne urządzenia i systemy metrologiczne do zastosowań w medycynie, ochronie środowiska i innowacyjnej gospodarce*”. Wcześniej raport ten omawiany był na posiedzeniu Prezydium KEiT PAN w kwietniu br., z którego sprawozdanie można znaleźć na stronie internetowej <http://keit.ise.pw.edu.pl/>.

Ad.4 Prof. Tomasz Woliński przypomniał, że na inauguracyjnym posiedzeniu PSF padła propozycja utworzenia nowego czasopisma optoelektronicznego „*Photonics Letters of Poland*.” Redaktorem naczelnym został prof. Ryszard Romaniuk, a jego zastępcą prof. Mirosław Karpierz. Przez najbliższe 5 lat SPIE będzie jedynym sponsorem czasopisma. Strona internetowa tego tytułu znajduje się pod adresem: <http://photonics.pl/PLP/>. Głównym celem czasopisma jest publikowanie krótkich doniesień z dziedziny optoelektroniki oraz znalezienie się na liście filadelfijskiej i uzyskanie wysokiego współczynnika IF (*impact factor*).

Następnie prof. Tomasz Woliński zaprosił zebranych do dyskusji nad przedstawionymi informacjami.

Prof. Józef Modelski wspomniał, że od półtora roku jest Przewodniczącym KEiT PAN i z uwagą śledzi działalność naszej sekcji. Zauważył, że sekcja ta działa bardzo dobrze integrując środowisko, a także stanowi wzór dla innych sekcji KEiT PAN. Pogratulował Przewodniczącemu Sekcji prof. Tomaszowi Wolińskiemu dotychczasowej działalności na rzecz integracji środowiska. Poinformował również zebranych o tym, że Kwartalnik Elektroniki i Telekomunikacji jest już redagowany w języku angielskim (nowa nazwa „*Electronics and Telecommunications Quarterly*,” strona internetowa: <http://etq.tele.pw.edu.pl>), a jego obecnym redaktorem naczelnym jest prof. Tadeusz Łuba. Celem tego czasopisma jest również znalezienie się na liście filadelfijskiej. Ponadto, prof. Józef Modelski zauważył, że coraz więcej osób spośród członków Sekcji Optoelektroniki KEiT PAN zostaje członkami PAN (prof. Wiesław Woliński – członek rzeczywisty; prof. Antoni Rogalski – członek korespondent). Zaprosił również zebranych do śledzenia bieżących informacji na stronach internetowych KEiT PAN <http://keit.pan.pl/>.

Dr Marek Daszkiewicz stwierdził, że w przygotowywanej ustawie o programach strategicznych pojawi się zapis mówiący o tym, iż Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (powołana na mocy ustawy 18 września 2007r.) będzie mieć decydujący głos w sprawie wyboru strategicznych obszarów badań naukowych. Polska Platforma Technologiczna Opto i Nanoelektroniki będzie realizować cele zgodnie z wytycznymi Rady NCBiR. Ponadto zwrócił on uwagę, że w proponowanym integrującym środowisko programie badawczym termin „metrologia” powinien być zastąpiony wyrażeniem „urządzenia kontrolno-pomiarowe.”

Prof. Wiesław Woliński dodał, że z uwagi na swoich członków reprezentujących prawie całe środowisko optoelektroników polskich, PPT Opto i Nanoelektroniki będzie mogła wpływać na decydentów, jakie kierunki badań należy wspomagać.

Prof. Andrzej Jeleński zauważył, że nasze środowisko zobowiązane jest do prac naukowo-badawczych zgodnie z Krajowym Programem Badań Naukowych i Prac Rozwojowych (ogłoszonym 30 października 2008r., dostępnym na stronie <http://www.bip.nauka.gov.pl/>). W programie tym nie znajdują się zapisy dotyczące rozwoju urządzeń pomiarowych dla medycyny. Dlatego też, jeśli chcemy rozwijać taką aparaturę należy poszukać innych źródeł finansowania.

Prof. Zdzisław Jankiewicz dodał, że do finansowania badań w zakresie diagnostyki medycznej nie potrzeba chyba dużo środków. Ponieważ diagnostyka medyczna głównie związana jest z diagnozowaniem komórek rakowych, urządzenia do niej potrzebne są niezbyt drogie i szeroko stosowane (w najbliższej przyszłości nawet w zwykłych przychodniach rejonowych). Z pewnością w tym obszarze tematycznym pojawi się kilkanaście projektów badawczych.

Prof. Tomasz Woliński podziękował za wszystkie wypowiedzi. Dodał, że nasz projekt powinien składać się z 20 do 30 tematów tworzących szkielet. Projekt ten powinien być zrealizowany w ciągu 3 lat, a zakres finansowania ma wynosić kilkadziesiąt milionów złotych. Tworzony projekt nie ma być projektem aparaturowym. Ma się koncentrować na wykonaniu konkretnych urządzeń.

Dr Jan Wójcik zwrócił uwagę, że na podstawie tytułu programu nie wiadomo, czy będzie w nim uwzględniony rozwój bazy technologii światłowodowej.

Prof. Tomasz Woliński odpowiedział, że w proponowanym programie nie będzie tematów dotyczących tylko technologii światłowodów, ale w ramach podtematów przewidziane są badania nad światłowodowymi wykorzystywanymi do różnych zadań.

Prof. Wiesław Woliński wtrącił, że chodzi o to by wykorzystać technologię do rozwiązywania konkretnych tematów.

Dr Marek Daszkiewicz dodał, że w obrębie badań strategicznych proponowanych przez NCBiR przewidziano rozwój technologii jako odrębny program.

Prof. Andrzej Jeleński zauważył, że nasz program powinien składać się z szeregu pojedynczych tematów, które jako całość mają realizować strategiczny cel dla kraju.

Prof. Bohdan Mroziewicz zapytał, czy myśląc o projekcie strategicznym myślimy jednocześnie o tym, które z firm krajowych będą wykonywać urządzenia w ramach tego projektu.

Prof. Tomasz Woliński odpowiedział, że celem projektu jest pobudzenie małych firm do działania i aktywizacja przemysłu polskiego. W ramach przeprowadzanej ankiety zgłosiło się kilka firm z konkretnymi tematami badawczymi.

Prof. Małgorzata Kujawińska stwierdziła, że jeżeli nasz projekt będzie bardzo rozproszony na małe tematy to mamy małe szanse na uzyskanie jego finansowania. Możemy zgłosić projekt dotyczący fotoniki w medycynie lub komunikacji z jednoczesnym podaniem mocnych celów podrzędnych, co zwiększy szanse otrzymania finansowania. Konieczne jest umieszczenie w projekcie studium jego wykonalności z wyszczególnieniem co, gdzie i przez kogo ma być wykonane, z jednoczesnym pokazaniem jakie to ma przełożenie na PKB.

Prof. Romuald Jóźwicki wtrącił, że w naszym projekcie powinny uczestniczyć konkretne firmy, które będą realizować wykonanie konkretnych urządzeń.

Dr Marek Daszkiewicz dodał, że projekty zgłaszane w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka muszą być poprzedzone studium wykonalności.

Prof. Tomasz Woliński ponownie podziękował za wszystkie wypowiedzi i zamknął dyskusję.

Ad.5 i 6 Prof. Małgorzata Kujawińska przedstawiła raport z dorocznego zjazdu Europejskiej Platformy Technologicznej Photonics21 (<http://www.photonics21.org/>). W trakcie wystąpienia zauważyła, że Polacy powinni utworzyć Polską Platformę Fotoniki.

Prof. Tomasz Woliński podziękował za prezentację i zaprosił zebranych do dyskusji.

Dr Marek Daszkiewicz stwierdził, że istnieje już Polska Platforma Technologiczna Opto i Nanoelektroniki i nie ma sensu tworzyć nowej. Może należałoby wykorzystać istniejącą strukturę, gdyż w istniejącej platformie jest wielu członków z przemysłu. Wystarczy rewitalizować istniejącą platformę, powołać dobrą Radę Programową i nadać nowy kierunek działań.

Prof. Małgorzata Kujawińska dodała, że rewitalizacja ma sens przy położeniu nacisku na członków z przemysłu.

Dr Marek Daszkiewicz wtrącił, że przykładem takiego silnego partnera z przemysłu jest Przemysłowe Centrum Optyki S.A. w Warszawie.

Prof. Bohdan Mroziewicz powiedział, że istniejąca platforma się nie sprawdziła i należałoby zacząć od nowa. Powinno się przeprowadzić analizę, co stało się przyczyną jej niepowodzenia. Na tej bazie powinno się zbudować nową platformę.

Prof. Romuald Jóźwicki wtrącił, że aby to zrealizować potrzebni są młodzi i aktywni ludzie.

Prof. Andrzej Jeleński dodał, że nie ma sensu by członkowie jednej organizacji tworzyli podobną nową organizację. Należy starą platformę przeorientować zgodnie z zadaniami strategicznymi.

Prof. Henryk Fiedorowicz zgodził się z przedmówcą, iż nie ma sensu powoływanie nowej platformy. Pomimo braku zadowolenia ze starej platformy uważa on, że tworzenie nowej będzie złe dla środowiska optoelektroników. Stara platforma była kontrolowana przez NOT i jak pokazał czas był to zły wybór nadzoru. Podobne platformy w innych europejskich krajach są prowadzone przez przemysł.

Prof. Tomasz Woliński wtrącił, że 30 stycznia 2009r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ma zorganizować spotkanie z przedstawicielami Komisji Europejskiej mające na celu przedyskutowanie utworzenia Polskiej Platformy Fotonicznej.

Prof. Małgorzata Kujawińska dodała, że należy wybrać drogę najprostszą od strony biurokratycznej i zastanowić się jak zainteresować przemysł wstąpieniem do platformy. Można poprosić kierownictwo PCO S.A. o koordynację platformy wspólnie z PSF.

Prof. Tomasz Woliński dodał, że do końca stycznia jest czas nad zastanowieniem się, co należy zrobić. Najlepiej jednak by było, aby ciężar koordynacji platformą spoczywał po stronie przemysłu.

Prof. Wiesław Woliński wtrącił, że słuszne jest wykorzystanie istniejącej platformy, a na spotkanie do ministerstwa należy zaprosić przedstawicieli przemysłu.

Dr Marek Daszkiewicz dodał, że Mazowiecki Klaster Innowacyjnych Technologii Fotonicznych OPTOKLASTER skupia w sobie szereg firm, które będą oddziaływać na przemysł w kraju.

Prof. Andrzej Jeleński zauważył, że nowa czy stara odświeżona platforma powinna jak najszybciej zacząć działać i stworzyć program.

Prof. Wiesław Woliński powiedział, że w platformie tej inicjatywę powinni przejąć przedstawiciele przemysłu.

Prof. Tomasz Woliński zauważył, że została zapoczątkowana dyskusja w sprawie platformy. Przedstawicielom Unii Europejskiej zależy na pobudzeniu przemysłu fotonicznego w Polsce.

Przemysł powinien koordynować platformy technologiczne, natomiast uczelnie wyższe powinny brać udział w platformach jako ciała wspierające.

Prof. Małgorzata Kujawińska dodała, że przemysł i uczelnie wyższe funkcjonują w Polsce bez powiązania ze sobą i należy to zmienić.

Prof. Tomasz Woliński podziękował zebranych za dyskusję.

Ad.7. Prof. Tomasz Woliński przedstawił informacje o przygotowywanych w roku 2009 konferencjach:

- XXIII Domestic IEEE-SPIE Joint Symposium on Web Engineering and Photonics Applications in Industry, Astronomy and High Energy Physics Experiments, <http://wilga.ise.pw.edu.pl>, Wilga, 23 - 25 stycznia 2009, przedstawiciel organizatorów prof. Ryszard Romaniuk;
- Integrated Optics - Sensors, Sensing Structures, Methods, <http://ios.polsl.pl/>, Korbiewów, 23-27 lutego 2009, przedstawiciel organizatorów prof. Tadeusz Pustelny;
- XXIV International IEEE-SPIE Joint Symposium on Web Engineering and Photonics Applications in Industry, Astronomy and High Energy Physics Experiments, <http://wilga.ise.pw.edu.pl>, Wilga, 25-31 maj 2009, przedstawiciel organizatorów prof. Ryszard Romaniuk;
- VIII Krajowa Konferencja Elektroniki, <http://kke.man.koszalin.pl/>, 7-10 czerwca 2009, Darłówko Wschodnie;
- Pierwsza Polska Konferencja Optyczna, <http://www.pko.ps.pl/>, 27 czerwca – 1 lipca 2009, Będlewo koło Poznania, przedstawiciel organizatorów prof. Ewa Weinert-Rączka;
- Conference on Liquid Crystals, <http://www.clc2009.wat.edu.pl/> 14-18 września 2009, Augustów;
- IX Krajowe Sympozjum Techniki Laserowej, 21-25 września 2009, Świnoujście, przedstawiciel organizatorów prof. Wiesław Woliński;
- XI Konferencja Światłowodów i ich zastosowania, 14-17 października 2009, Krasnobród, przedstawiciel organizatorów dr Jan Wójcik.

Ad.8. Prof. Tomasz Woliński poprosił zebranych, aby zaczęli nadsyłać swoje artykuły do nowego czasopisma „Photonics Letters of Poland.”

Prof. Andrzej Domański poinformował zebranych, że niemiecka firma Spectaris, która do tej pory współpracowała ze SPIE PL teraz będzie kontynuować tę współpracę z PSP. W ramach tej współpracy odbywać się będą spotkania z młodzieżą uczącą się, mające na celu szerzenie wiedzy z dziedziny optoelektroniki.

Prof. Tomasz Woliński podsumowując zebranie podziękował wszystkim uczestnikom za przybycie i przekazał życzenia świąteczne oraz noworoczne.

Protokółowała:

Dr inż. Agnieszka Mossakowska-Wyszyńska
Sekretarz Sekcji Optoelektroniki KEiT PAN.

Prof. dr hab. Tomasz Woliński
Przewodniczący Sekcji Optoelektroniki KEiT PAN